

Könyvkötészeti remekmű a javából az „Elfújta a tigris” című szórós, képzőművészeti album. Persze nemcsak a külcsín, hanem a belbecs is számít, hiszen a különleges kötet Wahorn András rajzait és Fábry Sándor szövegeit rejt. Természetesen jelen esetben fölösleges rendhagyóról beszélni, az avantgárd törvényei szerint ugyanis teljesen helyénvaló egy tigrisbőrbe bújtatott könyv – hetvencentis farokkal.

„Régi álmunk egy művészkupleráj!”

Fábry Sándor és Wahorn András – tigrisbőrben

● **Egy kiállítás megnyitón, mintegy másfél esztendővel ezelőtt beszélgettünk itt Szegeden, amikor Wahorn András éppen Amerikából érkezett baza és éppen Amerikába készült. Mi történt azóta?**

Wahorn András: – 1993 decemberétől egészen a múlt év augusztusáig kint voltam New Yorkban, ahol résztvettem egy nemzetközi művésztelepen, valamint csináltam két kiállítást, az egyiket a Sohoban egy sztriptízbárban. Hazajöttem, majd a Bahia kiadóval megcsináltuk az „Elfújta a tigrist”. A Home Galériában volt egy Wahorn karácsony, ahol Bozsik Yvette és Lévai Lea direkt erre az alkalomra egy táncot kreált az én zenémre, ezen a rendezvényen résztvettem még a Medve utcai Általános Iskola kiskórusa is. Nemrég fejeztem be Milorad Krstic festőművésszel „My baby left me” címmel egy rajzfilmet, ő rajzolt, én pedig a film hangját és zenéjét készítettem.

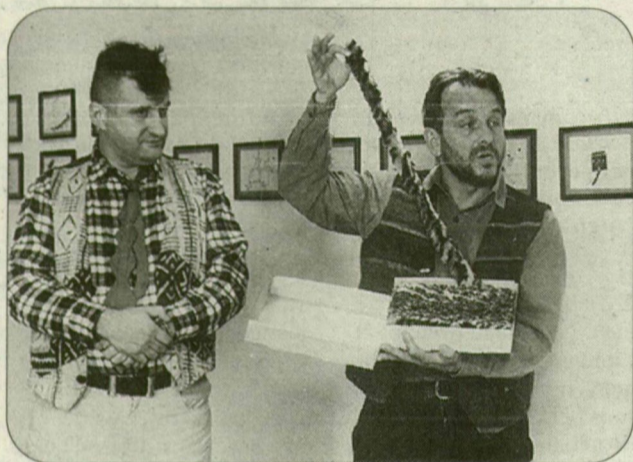
● **Nem volt eseménytelen időszak. Milyen volt sztriptízbári tárlat fogadtatása?**

W.A. – Érdekes, mert általában sztriptízbárokban nem szoktak festőművészek kiállítást csinálni. A képeim azonban nagyon is passzoltak ehhez a helyhez, s nekem is régi álmom valósult meg ezzel. Komolyan ábrándozom egyébként egy művészkuplerájáról, ahol a művészet és a szex szervesen összefonódik és egymást szolgálja.

Fábry Sándor: – A legnyegesebb, hogy a művészkuplerájban nincs közönségszereplő, ugyanis a mai erotikai szolgáltatásoknak az a legnagyobb baja, hogy nyomulások. A művészkuplerájban lehetséges, hogy adott alkalommal az ember nem venné igénybe az erotikai szolgáltatását, vagy annak csak *voyálás* által befogadható részét, hanem egyszerűen kulturáltan szórakozik.

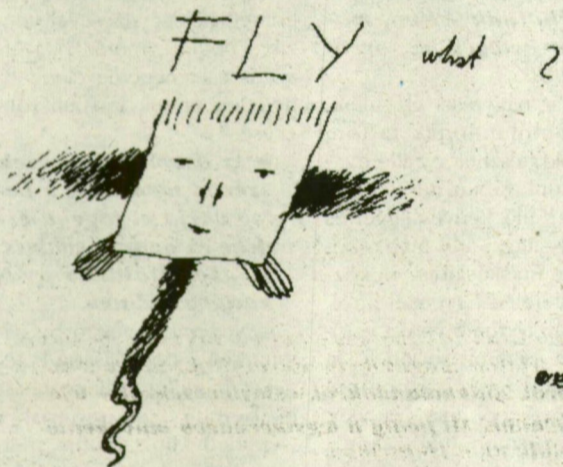
● **Apropó, hogyan született ez a méretes tigrisfarokkal rendelkező könyv?**

F.S.: A külcsín és egyéb

● **Művészharcostársak. (Fotó: Nagy László)**

Házisárkány

● **Amióta egy bolondos délutánon sunyin elnyisszantottuk a házisárkány zsinégét, béke van minálunk**

(Rajz: Wahorn András; szöveg: Fábry Sándor)

forma Wahorn András ötlete és részben realizációja is. Nagyon nehéz volt például bekövetni, ha egy átlag nyomdában kiejted, hogy kéne rá varni egy hetvencentis farkat, akkor a legöregebb *főmottórok* is sírva dobják el a *spaginnátort*. Végül aztán Debrecenben sikerült megoldani a problémát, ahol Wahorn végig lent volt a nyomdában. Ott egyébként még úgy nyomnak a lányok, ahogy megszokták a szocializmusban, ráteszik a kefert a filmre, megterítnek rajta, az egyik kezükben disznósajt, a másikban sajnos nem

a művész *bránere*, hanem maga film.

● **Ha jól értelmezem a felállást, akkor most Fábry Sándor a könyv illusztrátora.**

F.S.: – Pontosan, itt fordított folyamat játszódott le, hiszen általában szövegeket szoktak képekkel illusztrálni. András Amerikában készített sok száz rajzot, ebből választottam százt, melyekhez szöveget írtam. Igaz, ezekből kiszórtunk még tizenhétet. Vitriolos nyelvű költőtársam és avantgarde művészbarátom, Wahorn András ugyanis azt mondta egy ószin-

te pillanatában, hogy én egy Karinthyval kombinált Peterdi Pál vagyok, s hogy ezeket a Peterdiket vegyük ki, mert lerontódik a többi írás hitele.

● **Fábry Sándortól származik az a mondás, hogy az írás természetellenes és perverz tevékenység?**

F.S.: Értelmesebb írók is bevallják, hiszen ezt nemcsak én mondom. Egy komoly írónak az élete teljességgel természetellenes és életidegen. Nagyon kevesen vannak azok, akik összhangban tudnak alkotni. Az írás meló, lemondás, önsanyargatás, aszkézis.

● **Ebben a könyvben viszont nem irodalmi szövegek vannak...**

F.S.: – Szerénységből azt mondom, hogy nem, de remélem, azok. Nagyon fontos, hogy Wahorn Andrásnak hálás vagyok, mert én nem tudok otthon magamnak írni. Nekem az kell, hogy naponta felhívjon, leszidjon, kényszerítsen.

● **Készül a folytatása is ennek a különleges könyvnek?**

F.S.: – Én szeretném jövő Karácsonyra kiadni a Hócipóból ismert *design centert* fecske fürdőnadrágos kötésben. Három mérethez lehetne kapni – *small, medium, large* –, a fecske természetesen megkötős lenne. A fürdőnadrág egyébként levehető volna a könyvről és rendesen használható.

● **Várható újabb közös munka?**

W.A. – Nagyon elégedett vagyok ezzel a kötettel, s nem maradt bennem semmi, amit most csinálni kellene. Másrészt pedig elszakít bennünket egymástól majd a távolság, hiszen az élet a világ másik palettájára visz, hogy ott verjek le újabb mérföldköveket.

● **Mi lesz akkor a művészkuplerájból?**

W.A. – Ha valahol találkozunk a világban, akkor talán összeülünk egy újabb közös munkára, s lehet, hogy ez majd éppen a művészkupleráj lesz.

F.S. – Én persze sokkal hazafiasabb érzelmű vagyok és remélem, hogy a művészkupleráj Magyarországon valósul meg.

Takács Viktor

Podmaniczky Szilárd

Öreg gyermekvers

Szád teli bajjal
Rád fagy a bajnal
Hol van az éjjeli út

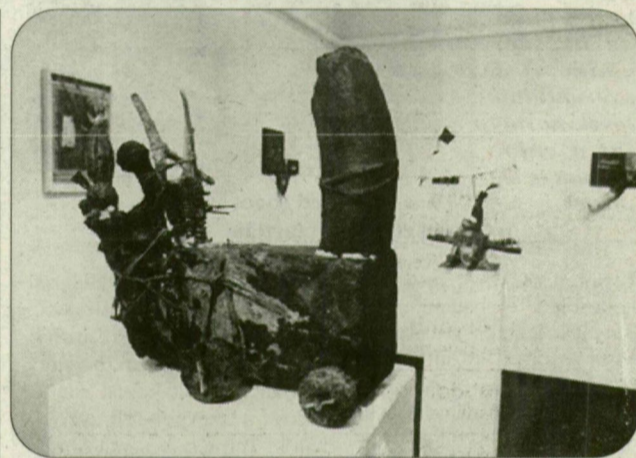
Sár megy az orrba
Ebbe a korba'
Elfogy a sok levegő

Víz közelít meg
Híg ölelésben
Úszik az öltönyön át

Omlik a basfal
Három arasszal
Mélyül a beltemető

Szembogaradra
Nyílt garatodra
Por-dara bull meg a fű

Kész amivé vagy
Múltad e múlt

● **Györgydeák György objektje. (Fotó: Schmidt Andrea)**

Bestsellerlista

1995. január 1–31.

1. Wilbur Smith: Mennydörgés	(Delej)
2. Stephen King: Carrie	(Európa)
3. H. J. Eysenck: Ismerd meg az I.Q.-dat	(Akadémia)
4. J. D. Barrow: A világegyetem születése	(Kultúrtrade)
5. M. Baigent-R. Leigh: Mi az igazság a holt-tengeri tekercsek körül?	(Holnap)
6. Winston Groom: Forrest Gump	(JLX)
7. Száz rejtély a magyar történelemből	(Gesta)
8. Erich Segal: Orvosok	(Auktor)
9. Paul Davies:	(Kultúrtrade)
10. Dr. Bánki M. Csaba:	(Biográf)

Kilenc könyvesbolt, a szegedi Bálint Sándor, Gondolat, Humanitas, Medicina, Radnóti Miklós, Sik Sándor, S és S könyvdiszkont, valamint a hódmezővásárhelyi Petőfi Sándor és a makói Lord-Szeged Kft. mintabolt legnagyobb példányszámban eladott könyveinek összesített listája.

Buquoi, az Európa híres császári hadvezér vajon tudja-e, ha Érsekújvár falai alá vonul, többé nem látja Bécs tornyait? Nyilván nem tudja. Vajon Thurzó Szaniszló érsekújvári várkapitány tudja-e, hogy sikerrel oltalmazza az ostromlott várat? Inkább erősen reményli. Az 1621-es esztendő nem csak ezért kitüntetett időpontja a felvidéki hadiesemények kivételesen gazdag krónikájának. Ez ostrom egyik váratlan epizódjában születik ugyanis Szepesi és Berg, az úgynevezett Érsekújvári ikerpár. Szepesi Károly igen alacsony ember, de tejfölszőke, s mint az édesanyját, úgy szereti az eget. Lothár Berg igen nagyra nőtt ember, a bőre szeplős és néha szénailatú, s a földet kedveli. Buquoi és Thurzó felderítő segédsapatai a Fényes völgy sziklafala előtt bukkannak egymásra. Nem a fátumra

mint inkább a természet tudatos opponálására gondolunk, hogy a völgy nyomban megcáfolja a nevét. A kód úgy érkezik, mintha imádkoztak volna érte. S az átláthatatlan, sűrű gomolygás éppen a két segédsapat összecsapásáig tart. Ám amikor felszáll, ott áll egymással szemben sértetlenül és boldogtalanul Szepesi és Berg, s úgy tudják a másikat, ahogy magukat tudják. Mindenki más holtan hever, több tucat ember, német a magyar vérében, magyar a németet öelve. Ugyan ki a megmondhatója, hogy a kóduralta Fényes völgyben ki kinek ontotta a vért. Mi se találhatunk, hiszen aki él, mindig fontosabb. De követhetjük bárhová Szepesit és Berget, csak azt láthatjuk, hogy a Fényes-völgyi mézszárlás óta a két ember elválaszthatatlan. S ha földtűnnek Bécsben, Eperjesen vagy a pécsi vilajet előtt, min-

Darvasi László

Az érsekújvári ikerpár

denült csak Érsekújvári ikerpárként emlegetik őket. Némelyek még azt is hozzáfűzik e históriához, hogy lám, a völgyek se akárhogyan szeretik a történeteket.

Ugó Borgognóni betegsége

1251 szeptember nyolcadikának napsütéses délelőttjén, a bolognai Ugo Borgognóni olyat érzett, mint életében még soha, pedig száz felé közzelített éveinek száma. Bor-

gognói, a hírneves sebész egy arab kolléga, Abulkázim igazán kitűnő Chirurgiáját lapozgatta éppen, amikor megborgongott, látása elhomályosult, kiverte a veríték.

Az jutott eszébe, hogy a halála érkezett el.

De nem, mégsem. Elővette tehát a naplóját és feljegyzéseket igyekezett készíteni. Hasztalan. Nem a toll ellenkezett, hanem a mondatokat vezető értelem futott minduntalan a hiábavalóság ingoványába. Borgognóni doktor egyetlen használható

bekezdést nem tudott lejegyezni. E nyomorúságos állapot véglegesnek bizonyult, mintha valami idegen, nehéz anyag költözött volna a szívébe. S a hosszú életű tudós, akinek minden perce a figyelem, a mértéktartás, a tudomány tisztelgetésének jegyében telt, soha nem találkozott ilyen kitartó és különös, a lelkét és a testét egyaránt fogságban tartó állapottal. Belátta, súlyos, cleddig fel nem jegyzett, talán éppen benne megszülető kórnak adott otthont a teste. Mindez csodálattal és, valljuk meg, némi hiúsággal töltötte el.

Egész ősszel tűnődött, analizált. Kavargott Bologna körül az alpesi a hó, mire rádőbent, a betegség gyógyíthatatlan. Az öreg sebész azt is megértette, földi ideje betelt. Végrendelkezett. Lezárta függő ügyeit, éppolyan gonddal és figyelemmel, miként a sebeket

varrta be egykoron. Betegségéről, mivel képtelen volt rá, egyetlen szót sem írt le. Ám mielőtt meghalt volna, maradék erejét latba vető végső erőfeszítéssel még elnevezte Borgognóni-féle szomorúságnak.

A vándoroknak éneklő

Tarnszilvániai egykori sóútjain olykor még ma is föltűnik egy énekes. Úgy lehet, valóban vasparókája van. Talán az is lehetséges, hogy transzilvánia következő nemzeti hőse az ő szemfölgéből fog megszületni. Ez az énekes leginkább mégis arról nevezetes, hogy kizárólag vándoroknak énekel. S bár a vándorok leginkább magukról hallanának dalokat, a vasparókás mégis csak arról hajlandó énekelni, aki éppen az imént haladt tovább.